

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

KLASA: 023-01/21-05/41
URBROJ: 2170/01-15-00-21-2
Rijeka, 5. svibnja 2021.

Gospođa
Tea Mičić Badurina
tea.micic.badu.ri@gmail.com

Poštovana gospođo Badurina,

prije svega ispričavam se zbog kašnjenja s odgovorom na pitanje koje ste 7. travnja 2021. godine postavili temeljem članka 73. stavka 1. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeka, a koje glasi:

Pravo je svakog djeteta da bude uključeno u redovite odgojno-obrazovne programe u kojima će se zajedno sa svojim vršnjacima razvijati na način primjeren njegovim mogućnostima, potrebama i interesima.

Naime, sve veći je broj djece s nekim oblikom teškoće u razvoju, kojoj je potrebna stručna podrška. Kod poticanja razvoja socijalnih kompetencija djeteta zasigurno prvo mjesto zauzimaju odgojitelji. U svakom Centru sad već sasvim sigurno postoje skupine s djecom s određenim teškoćama. Te skupine su same po sebi velike te dva i tako preopterećena odgojitelja teško mogu pružiti podršku s adekvatnim pristupom i metodama djeci s teškoćama. Uostalom, nisu ni kvalificirani za tako nešto. Protokolarni stručni pedijatrijski tim (neurolog, psihijatar, psiholog i edukacijski rehabilitator) kod djece s poteškoćama u razvoju, posebice onima iz autističnog spektra te s djecom s poteškoćama u socijalnoj komunikaciji, redovito u svojim preporukama naglašavaju uključivanje vrtičke stručne podrške (prvenstveno edukacijskog rehabilitatora i logopeda educiranih za rad s takvom djecom) koji bi, zajedno s odgojiteljima timski radili na inkluziji djeteta, odnosno na njegovom kognitivnom, socijalnom i emocionalnom razvoju. Na taj način bi se i odgajatelji educirali za rad u inkluziji.

Grad Rijeka, u odnosu na neke druge gradove i općine, kroz vrtičke programe prepoznao je inkluzivne programe kao potrebne i važne dijelove predškolskog sustava. Nažalost, pokazuje se da ih je premalo jer je broj djece s odstupanjem u razvoju iz godine u godinu sve veći.

Vrlo često se odstupanje u razvoju uoči tek nakon upisa djeteta, tijekom pedagoške godine. Obrade i sam postupak dobivanja rješenja su dugotrajni. U mnogim slučajevima djeca ni nemaju službeno rješenje Centra za socijalnu skrb s dijagnozom, iako je po nalazima evidentno da se radi o djetetu s teškoćama. Uostalom, odgojitelji sa stručnim timom su oni koji prvi primijete odstupanja u razvoju u odnosu na djecu redovnog razvoja te o tome obavještavaju roditelje.

Na koliko djece je od strane odgojitelja i stručnog tima uočeno odstupanje u razvoju u posljednjih 5 godina, pored djece čiji su roditelji prilikom prijave za upis u vrtić iskazali potrebu za posebnom skupinom? Što se poduzima nakon takvog

utvrđivanja i što se konkretno planira u narednom periodu po pitanju adekvatnog zbrinjavanja takve djece?

Temeljem primjećivanja odstupanja u razvoju od strane odgojitelja i stručnog tima, kao i već dobivenih rješenja odnosno potvrde da se radi o djeci s poteškoćama zbog kojih treba prilagoditi rad u skupinama, kolika je procijenjena potreba za stručnim kadrom (edukacijsko-rehabilitacijskog ili dr. profila)?

S obzirom na to da dječji vrtići kontinuirano prate potrebe roditelja te svake nove pedagoške godine prilagođavaju broj i vrstu odgojno-obrazovnih skupina iskazanim potrebama, hoće li se od iduće pedagoške godine povećati broj inkluzivnih grupa za djecu s teškoćama u razvoju?

U Odjelu gradske uprave za odgoj i školstvo ističu kako su Dječji vrtići Grada Rijeke ustanove koje promiču vrijednosti inkluzije u široj zajednici i pravo svakog djeteta na igru i učenje u poticajnom okruženju i društvu svojih vršnjaka. Uključivanjem djece s teškoćama u odgojno-obrazovni proces osiguravaju se brojne dobrobiti za dijete te postižu empatija, kultura prihvaćanja i poštivanja različitosti među djecom odgojne skupine od najranije dobi. Razvoj kvalitetne inkluzivne prakse u odgojno-obrazovnim ustanovama zahtjeva pažljivo planiranje, provođenje i praćenje od strane svih uključenih dionika te blisku suradnju sa svim osobama uključenima u život djeteta.

Odgojno-obrazovne programe Dječjeg vrtića Rijeka u prosjeku pohađa oko 40-ero djece kod koje se s vremenom uoče određena odstupanja od očekivanog razvoja, a za koju prilikom upisa u jaslice, odnosno vrtić nije bila priložena medicinska dokumentacija. Naime, dijete na dijagnostiku upućuje pedijatar, a dijagnostički postupak se odvija unutar zdravstvenog sustava i sustava socijalne skrbi. U Dječjem vrtiću More taj broj iznosi oko 20, dok Dječji vrtić Sušak u zadnje tri pedagoške godine ima samo dva do tri takva slučaja.

Ukoliko roditelji pri upisu djeteta u vrtić obavijeste stručni tim o razvojnoj teškoći kod djeteta i prilože medicinsku dokumentaciju ili se pak teškoća uoči tijekom boravka djeteta u vrtiću, tada odgojitelji i stručni suradnici provode postupak pedagoške opservacije. Cilj je pedagoške opservacije donijeti procjenu o razini podrške koja je djetetu potrebna kako bi ostvarilo pravo na inkluziju, odnosno pravo na igru i učenje s drugom djecom na način koji maksimalno pridonosi djetetovoj tjelesnoj, socijalno-emocionalnoj i obrazovnoj dobrobiti. Roditelji se također po potrebi upućuju na daljnje dijagnostičke postupke, radi utvrđivanja stupnja teškoće kod djeteta (Nalaz i mišljenje Jedinственog tijela vještačenja) i ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi.

U slučaju kada je djetetu potrebna veća razina podrške, uključuje se u poseban program u kojemu je, uz odgojitelja, osigurana stalna svakodnevna podrška rehabilitatora-odgojitelja. Multidisciplinarni stručni tim kojeg čine logoped, psiholog i fizioterapeut zajedno s rehabilitatorom-odgojiteljem svakodnevno planira aktivnosti s ciljem poticanja svih aspekata djetetova razvoja, uz poštivanje individualnog pristupa. Stručna podrška osigurana u posebnom programu djetetu omogućuje aktivno i ravnopravno uključivanje u sve aktivnosti koje se provode u vrtiću i doprinosi razvoju osjećaja pripadnosti zajednici u kojoj dijete živi. Njeguje se i potiče razvoj partnerskih odnosa s obitelji, kao i otvorena, suradnička komunikacija. Roditelji se podržavaju i osnažuju u svojoj ulozi, a potiče ih se na aktivno uključivanja u proces planiranja i ostvarivanja individualiziranih ciljeva programa.

Što se stručnog kadra tiče, Državnim pedagoškim standardom utvrđuju se, između ostalog, mjerila za broj djece u odgojnim skupinama, mjerila za broj odgojitelja, stručnih

suradnika i ostalih zaposlenika u dječjem vrtiću te predškolski odgoj i obrazovanje djece s posebnim potrebama. Sva radna mjesta koja su po Standardu predviđena, u dječjim vrtićima Grada Rijeke, popunjena su. Članak 28. Standarda propisuje potreban broj odgojitelja i drugih radnika po odgojno-obrazovnoj skupini te je iz njega moguće iščitati da u jednoj skupini s posebnim cjelodnevnim programom za djecu s teškoćama rade dva odgojitelja i po jedan stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila i jedan pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju. U radu s djecom s teškoćama poseban značaj imaju stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila koji rade na prepoznavanju, ublažavanju i otklanjanju teškoća djece te stvaraju uvjete za uključivanje djece u posebne i redovite programe dječjeg vrtića. Dječji vrtić Sušak ima zaposlena tri stručna suradnika: pedagoga, psihologa i edukacijskog rehabilitatora, kao i Dječji vrtić More, dok Dječji vrtić Rijeka kao najveća predškolska ustanova u našem gradu, s najvećim brojem skupina i djece s teškoćama zapošljava 14 stručnih suradnika: 5 pedagoga, 5 psihologa i 4 edukacijska rehabilitatora. Svakako treba spomenuti i zaposlenog stručnog suradnika – psihologa, isključivo zaduženog za rad s djecom s teškoćama, što predstavlja nadstandard u brizi o djeci s teškoćama. Osim stručnih suradnika, s djecom s teškoćama u posebnim i tzv. inkluzivnim odgojno-obrazovnim skupinama rade rehabilitatori-odgojitelji, a Dječji vrtić Sušak i More imaju po jednog takvog djelatnika, dok ih Dječji vrtić Rijeka ima ukupno 7 zaposlenih, što je također nadstandard u odnosu na postojeće zakonsko rješenje.

Izazovi u radu odnose se na nedostatak stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila na tržištu rada. U slučaju njegovog nedostatka, u vrtićima se zapošljavaju stručni suradnici srodnog profila, odnosno psiholozi i pedagozi, po mogućnosti s iskustvom rada s djecom s teškoćama rane i predškolske dobi, koji se tijekom rada dodatno stručno usavršavaju.

Svake pedagoške godine, ovisno o broju djece koja se prijave za upis tijekom redovne upisne procedure i za koje se uoči potreba za dodatnom podrškom, planira se formiranje novih odgojnih skupina i zapošljavanje stručnog kadra u skladu s mjerilima Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe. U posljednjih su nekoliko godina tako u Dječjem vrtiću Rijeka, pored već postojećih skupina u PPO-ima Maestral i Krnjevo, organizirane i nove skupine u PPO-u Krnjevo, što je omogućilo uključivanje sve prijavljene djece s teškoćama u razvoju u odgovarajuće odgojno-obrazovne programe. S obzirom na saznanja o potrebama za upisom nove djece s teškoćama za sljedeću pedagošku godinu, u planu je ustrojavanje 1 odgojne skupine s posebnim programom u CPO-u Potok i 1 odgojne skupine u kojoj se provodi redoviti program uz podršku rehabilitatora-odgojitelja u CPO-u Zamet.

Za istaknuti je da će se potreba povećanja broja inkluzivnih skupina uz dodatnu stručnu podršku za sljedeću pedagošku godinu razmatrati i planirati nakon provedenih upisa.

S poštovanjem,

